

46—47 **ku** måste vara ett ristningsfel för **uk** (se S. Bugge i *ATS* 10:1, s. 258). Av sammanhanget framgår, att 48—54 **inkikhr** är ett kvinnonamn, och något annat än *Ingigærðr* kan då knappast komma i fråga. Sannolikt har ristaren först huggit en **n**-runa och sedan han upptäckt sitt misstag velat rätta detta till **a**. Resultatet har blivit 53 **h**. Framför 55—63 **boanta sin** skall prepositionen underförstås ur det föregående.

Stenen synes vara vara rest av två döttrar och hustrun till den döde. Om kvinnonamnet *Ingifriðr*, *Ingríðr* se U 114, om *Gyrið(r)* U 77. Läsningen av namnet på den döde är tyvärr icke säker. Men om **klemít** är riktigt, kan det knappast återge annat än namnet *Klemet* eller *Klement*. Detta är ett kristet helgonnamn, vars enda belägg i runinskrifterna i så fall föreligger här. Namnet förekommer i Sverige, liksom i Danmark, under medeltiden, ehuru icke särdeles vanligt. Se A. Grape, *Studier över de i fornsvenskan inlånade personnamnen* (1911), s. 81 samt *DGP*: *Klement*.

Inskriften är relativt sen. Ristningen är möjligen utförd av Öpir och i varje fall i hans stil. Sannolikt har stenen alltifrån början stått på kyrkogården eller i kyrkans närhet.

619. Bro kyrka.

Pl. 6.

Litteratur: B 262, L 314, D 1:3. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 202; R. Dybeck, *Reseberättelse* 1866, s. 4; *UFT* h. 3 (1873), s. 21.

Äldre avbildningar: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 262); Dybeck a. a.

Två fragment och en runsten; de stå nu uppställda i vapenhuset, lutade mot östra väggen.

Enligt *Ransakningarna* fanns $\frac{1}{2}$ runsten i Bro kyrka »neder på golfwet» (se ovan U 617). Det är utan tvivel U 619 som avses. Peringskiölds *Monumenta*: »I Broo kyrkia»; B 262: »Bro Kyrkodörr» (se ovan U 618). Enligt Dybeck (D 1:3) fanns stenen »i kyrkans stora gång» nära U 618. Den har förmodligen år 1866 blivit upptagen ur golvet, liksom U 618, ehuru detta icke uttryckligen nämnes i Dybecks reseberättelse för detta året. I *UFT* 1873 meddelas, att »denne sten är samtidigt med den förre [U 618] ånyo upprest». På Dybecks teckning (D 1:3) består stenen ännu av ett enda stycke. När den blivit sönderslagen, är obekant. Ett tredje stycke finnes på teckningen i *Bautil*, tillhörande stenens nedre högra del; det är numera förkommet. Det saknas redan på Dybecks teckning.

Röd sandsten. Fragment A 0,52×0,40 m.; fragment B 0,70×0,46 m. Ytan är hårt sliten. Särskilt ornamentiken är svag. Runorna ha varit något djupare huggna.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter äldre läsningar):

A: ... i + **rauþr** h[aki] ...
 5 10

B: **pisa** · **meki** · **eftir** · **ky** ...
 15 20 25

... *Rauðr hiogg(?)* ... *þessa mæ[r]ki æftir* ...

»... Röd högg ... dessa märken efter ...»

Till läsningen: Intet sk har funnits efter 6 **r**. Alla runorna i 2—6 **rauþr** äro skadade upptill. 12 **i** är icke stunget. 16 **e** är tydligt stunget med en djup prick. Något **r** finnes icke efter 16 **e**. 19 **e** är tydligt stunget. 25 **y** har ett smalt lodrätt streck mellan hst och bst.

Hadorph och Helgonius (B 262): 8—10 **aki** står på det lösa, sedermera förkomna stycket. 16 **e**, 19 **i**, 25 **y**. Efter 25 **y** endast en hst. — Dybeck: 16, 19 **e**, 25 **y**. Efter 25 **y** en halv hst.

Dybeck anmärker om 7—10 **haki**, som är utfyllt efter B 262, att »ordet i sin helhet kan vara namnet **haki** eller verb, imperf. **hak**, **haku**, jfr L 1945; till och med det vanligare **hiak** eller **hiaku**, antaget att runan **i** försvunnit i den remna, som skilt stenens tu stycken».

I UFT 1873 lämnas tolkningen: »Raud (och) Hake(?)... dessa märken efter Ky...»

Om namnet *Raudr* se U 245.

De båda sista bevarade runorna 24—25 **ky** kunna vara början till namnet **kyrip**. Möjligen har U 619 varit rest efter den Gyrid, som förekommer på U 618. I varje fall tillhöra ristningarna på de båda sandstenshällarna ungefärligen samma tid.

620. Finnsta, Bro sn.

Pl. 7.

Litteratur: D 1: 7. R. Dybeck, Reseberättelse 1860, 1866; UFT h. 3 (1773), s. 23.

Äldre avbildning: Dybeck a. a.

Runstenen står rest 200 m. NÖ om Finnsta gård, 3 m. VNV om vägen Finnsta—Lejondal. Ristningsytan är vänd mot Ö. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Fånö», men stenen befann sig då (1863) på södra sidan av vägen.

Runstenen omtalas första gången av Dybeck och säges vara nyfunnen: »En byväg utgår midtför Hernevi norrut från landsvägen. Vid denna ligger byn Finstad, hvars egor gränsa till Hernevi, samt lägenheten Finstaberg, de två sednare skilda genom ett stycke af Finstads gårde. Runstenen, nyligen aftäckt, ligger der i ett dike icke långt från byvägen. Inskriften tyckes varit vänd från denna och tör utvisa landsvägens forna sträckning.» Inskriftssidan var, då stenen uppdagades, vänd nedåt. Stenen »kan svårigen resas der han nu ligger». — I beskrivningen till Geologiska kartbladet »Fånö» (1863) uppges, att stenen ligger kullfallen »i åkren ONO om Finsta». Sannolikt har den blivit funnen i åkern, uppgrävd och flyttad till diket, där den tills vidare blev liggande. Stenen har senare blivit rest på sin nuvarande plats.

Randig, flagrande stenart. Höjd 1,85 m., bredd 1,19 m. Stora stycken äro avslagna upptill på h. och v. sidan. En stor avflagring finnes på h. sidan. Ristningen är mycket ojäm, till följd av vittring. Delvis är den mycket djupt huggen och tydlig, delvis grund och otydlig.

Inskrift:

kunar : auk : ihul : ltu - uþr : sn kml : kþ : hulþi : ant : h - s : auk : kus mþr frmñ : slknasma : k . . .
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60
- n trþan : uin .
 65 70

Gunnar ok Igull letu ... [br]oður sinn k[u]ml(?) . Guð hialpi and hans ok Guðs modir ...

»Gunnar och Igul läto ... sin broder minnesmärke. Gud hjälpe hans ande och Guds moder ...»

Till läsningen: Vid inskriftens början finnes sannolikt intet sk. 1 **k** är icke stunget. 4 **a** har bst endast på v. sidan om hst, och även denna bst är något osäker. 9 **i** har mitt på staven en grund utvidgning, som möjligen är huggen. Lika möjligt är dock, att det endast är en naturlig fördjupning. Av 14—15 **tu** finns endast nedre delen i behåll. Därefter har ett stort stycke av inskriften gått förlorat, omkring 12—15 runor. Efter 22 **n** har möjligen funnits ett sk. Alla runorna i 23—25 **kml** äro fullt säkra. R. 25 har knappast varit **u** eller **r**. 26 och 46 **k** äro icke stungna. R. 37 är skadad. 45—47 **mþr** är fullt klart. Alla runorna i 48—51 **frmñ** äro fullt säkra; 49 **r** är skadat. 53 **l** är säkert. Alla runorna i 52—59 **slknasma** torde kunna betraktas som säkra. Möjligen kan något sk ha funnits inom runföljden. Sk efter 59 **a** är tydligt. Bst i 60 **k** är svag.